

דיני ומנהגי חמישה עשר בשבת

י"ל ע"י מכון הלכה חב"ד (ע"ר)

מוגש לרגל חמישה עשר בשבת

<ul style="list-style-type: none"> • ביום זה מתחילה שנה חדשה לפירות האילן שחנטו אחרי ט"ו שבת לענין שנת מעשר עני. • אין אומרים תחנון בט"ו שבת ולא במנחה שלפניו. • אין מתענין ביום זה, אף לא חתן וכלה אלא ביום שלפניו. • מוסיפים בצדקה. • יש לערוך כינוסי ילדים בט"ו שבת או בסמיכות ליום זה ולבאר להם אודות מעלת יום זה. • הרבי שולל את המנהג לטעת עצים בט"ו בשבת וכותב ש"זהו עניין חילוני לגמרי", ואין לערבו במנהגי שולחן ערוך. 	<p>מנהגי חמישה עשר בשבת</p>
<ul style="list-style-type: none"> • נוהגים ללמוד בתורת החסידות אודות ענין שבעת המינים ומהות היום. • אין מנהגינו לומר קטעים מתנ"ך וספר הזוהר אודות הפירות. 	<p>לימוד אודות מהות היום</p>
<ul style="list-style-type: none"> • נוהגים ביום זה להרבות באכילת פירות האילן, ובפרט מפירות שבעת המינים. • (זיתים, תמרים, ענבים, תאנים ורימונים). כן נוהגים לאכול חרובים (יש לבדוקם היטב בשל החשש לתולעים). • יש לעורר את הילדים על קיום מנהג אכילת פירות האילן, ובפרט משבעת המינים, ולהסביר להם לפי הבנתם, על עניין האילן והפירות וההוראות הנלמדות מכך בעבודת ה'. • אין מדקדקים לאכול את הפירות ברבים, אלא יחד עם בני הבית. • למעשה, לא בכל שנה מתוועד כ"ק אד"ש מה"מ, אך שבשנים שהתוועד, אכל פירות ואף הביע רצונו הק' שיביאו פירות גם עבור המשתתפים. 	<p>מנהג אכילת הפירות</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. ברכת הפת ("המוציא") קודמת לכל הברכות. 2. כשאינן אוכלים פת, יש להקדים את ברכת "מזונות" על מאפים העשויים: <ul style="list-style-type: none"> • מקמח חיטה (או כוסמין) • משעורה, שבולת שועל, או שיפון. 3. ברכת "בורא פרי-הגפן" קודמת לברכת פירות שבעת-המינים. 4. ברכת "בורא פרי העץ" על אחד מפירות שבעת-המינים. יפטור בברכה זו את שאר הפירות. 5. בפירות שבעת המינים, הסדר הוא: א) זיתים; ב) תמרים; ג) ענבים; 6. ד) תאנים; ה) רימונים (למעשה יש ראוי להמנע משימוש בתאנים בשל החשש לתולעים). 7. ברכת "בורא פרי האדמה", ולבסוף ברכת "שהכל". 	<p>סדר הקדימה בברכות</p>
<ul style="list-style-type: none"> • מקדימים ברכת "המוציא" ל"מזונות" או "גפן" גם כאשר מחבבים יותר את המאכל האחר. • ברכה על זיתים קודמת ל"מזונות" כשמדובר במאפים העשויים משעורה, אך לא במאפים העשויים מחיטה (או כוסמין). • מצוה מן המובחר לברך על דבר שלם, בין בפת ובין בשאר דברים, אף שהפרוס חביב מן השלם. • בפירות, אף שברכת פירות שבעת-המינים קודמת לשאר פירות, כשהאדם מחבב יותר את הפירות האחרים - יכול לברך עליהם לפני פירות שבעת-המינים. 	<p>כללים חשובים</p>

עריכה: הרב שמואל מקמל. הגהה: הרב משה קורנוויץ